

Samenvatting strategie inzake cyberbeveiliging van de Europese Unie

In deze gezamenlijke mededeling constateren de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid dat internet en ruimer cyberspace een enorme impact op alle geledingen van de maatschappij hebben gehad. Hoewel de voordelen groot zijn, is de digitale wereld ook kwetsbaar. Het aantal incidenten met cyberbeveiliging groeit schrikbarend en de methoden van cybercriminelen worden steeds geraffineerder. De mededeling schetst de visie van de Europese Unie op cyberbeveiliging, bakent rollen en verantwoordelijkheden van overheden en private sector af en noemt de vereiste maatregelen om de digitale omgeving in de Europese Unie de veiligste in de wereld te maken. De mededeling noemt de beginselen waarop het cyberbeveiligingsbeleid van de Europese Unie berust en schetst vijf strategische prioriteiten. Cyberspace moet veerkrachtig worden gemaakt en cybercriminaliteit moet worden teruggedrongen. Daarnaast moet er cyberdefensiebeleid worden ontwikkeld in het kader van het GVDB, alsmede industriële en technologische voorzieningen voor cyberbeveiliging. De laatste strategische prioriteit is het ontwikkelen van een coherent internationaal cyberbeveiligingsbeleid voor de Europese Unie en het uitdragen van de kernwaarden van de EU.

De initiatiefnemers gaan in de mededeling onder meer in op de rol van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging (ENISA). Ook de nieuwe ontwerprichtlijn om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging in de Unie te waarborgen (zie dossier E130011) wordt besproken. Bewustmaking van de risico's in de digitale wereld komt tevens aan de orde. De initiatiefnemers willen cybercriminaliteit drastisch terugdringen. Deze vorm van criminaliteit groeit zeer snel, wordt niet door grenzen tegengehouden, is zeer winstgevend en heeft slechts een kleine pakkans. De Europese Unie heeft in dit verband sterke en effectieve wetgeving nodig om cybercriminaliteit aan te pakken. De initiatiefnemers verwijzen onder meer naar het Verdrag van Boedapest en naar de ontwerprichtlijn inzake aanvallen op informatiesystemen (dossier E100054). Vergroting van de operationele capaciteit om cybercriminaliteit te bestrijden is ook noodzakelijk, alsmede verbeterde coördinatie op EU-niveau. De initiatiefnemers bespreken in dit verband de rollen van het onlangs (op 11 januari 2013) opgerichte Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit, Europol, CEPOL en Eurojust.

In de mededeling komt ook het onderwerp cyberdefensie aan de orde. Er moet volgens de initiatiefnemers cyberdefensiebeleid en -capaciteit worden ontwikkeld met betrekking tot geraffineerde cyberdreigingen. De initiatiefnemers constateren verder dat veel wereldwijd vooraanstaande aanbieders van innovatieve ICT-producten buiten de Europese Unie zijn gevestigd. Het risico bestaat dat de EU te afhankelijk wordt van beveiligingsoplossingen die buiten de EU worden ontwikkeld. De initiatiefnemers willen daarom een eengemaakte markt voor cyberbeveiligingsproducten ontwikkelen en investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie bevorderen. De Europese Commissie wil in dit verband onder meer een publiek-privaat platform inzake oplossingen op het gebied van netwerk- en informatiebeveiliging oprichten. Tot slot benadrukken de initiatiefnemers het belang van een samenhangend internationaal EU-beleid inzake cyberspace, waarbij de EU uitgaat van haar kernwaarden van menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van grondrechten.